

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลก้อ

อำเภอสี จังหวัด ลำพูน

สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ศักยภาพตำบล

ตำบลมุ่งสู่ความพอเพียง
(ก่อน)

ตำบลมุ่งสู่ความพอเพียง
(หลัง)

กลไกการดำเนินงาน

1. ลงพื้นที่คัดเลือกตัวแทนเกษตรกรที่สนใจ จัดเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก สํารวจ ติดตามวิถีเกษตร ร่วมกันออกแบบแนวคิด การปฏิบัติการผลิตพืชปลอดภัยระบบ GAP การเลี้ยงปลาตก และการแปรรูปเพิ่มมูลค่าร่วมกับชุมชน เทศบาลตำบลก้อ และเจ้าหน้าที่ U2T
2. วิจัยและพัฒนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสร้างการเรียนรู้และเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการจัดการพันธุ์พืช การเกษตรปลอดภัย การเลี้ยงปลาตก และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน และเทศบาลตำบลก้อ
3. การนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพันธุ์พืช การเกษตรปลอดภัย การเลี้ยงปลาตก และการแปรรูปเพิ่มมูลค่าไปยกระดับคุณภาพมาตรฐาน GAP/GMP ขยายผลสร้างรายได้ และช่วยบริการและใช้ประโยชน์ในชุมชนตำบลก้อ

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

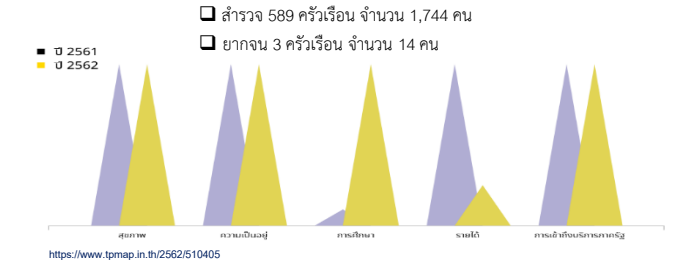
“แก่งก้อแสนงาม เรืองนามน้ำตก มรดกกลุ่มน้ำปิง บริสุทธิ์จรงอากาศ ธรรมชาติสุดสวย ร่ำรวยข้าวโพด”

- พื้นที่ 531.921 ตารางกิโลเมตร (332,450 ไร่)
- พื้นที่ราบเชิงเขา ลักษณะเป็นแอ่งกระทะ ล้อมรอบด้วยภูเขาและป่าไม้
  - หมู่ที่ 1 บ้านก้อทุ่ง หมู่ที่ 3 บ้านก้อจอก
  - หมู่ที่ 2 บ้านก้อหนอง หมู่ที่ 4 บ้านก้อท่า
- ประชากร 998 คน ครัวเรือน 2,414 คน
  - ชาย 1,195 คน หญิง 1,219 คน
- โรงเรียนบ้านก้อจัดสรร
  - บุคลากร 22 คน
  - นักเรียน 265 คน
- รายได้เฉลี่ย 25,000 บาท/ปี
  - เกษตรกรรม 80%
  - ประมง 5%
  - รับจ้าง 5%
  - อื่นๆ 10%

ปัญหาสำคัญ: ตำบลก้อมีการเผาทำลายป่าเพื่อทำการเกษตร พื้นที่เกษตรเสื่อมโทรมและมีสารเคมีตกค้างจากการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ การผลิตพืชอาหารอื่นๆ ที่จำเป็นในการบริโภค มีจำกัดและไม่มีความมาตรฐานการผลิต เช่น ถั่วเหลือง ปลูกเพื่อการบริโภคและแปรรูปถั่วเน่า บางส่วนจำหน่ายเป็นรายได้เสริมแต่การผลิตค่อนข้างจำกัด

http://surasaksasabhorn.blogspot.com/2012/09/blog-post_11.html

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

การพัฒนาพื้นที่

- 1. การจัดการพันธุ์พืช การเกษตรปลอดภัย การเลี้ยงปลาตก และการแปรรูปเพิ่มมูลค่า
- 2. การสร้างสัมมาชีพในพื้นที่
- 3. ส่งเสริมการทำเกษตรพอเพียง อาหารปลอดภัย และสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 4. ฝึกอบรมทักษะอาชีพ
- 5. ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ตำบล

สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร

เทคโนโลยี/นวัตกรรม

เทศบาลตำบลก้อ

- การอนุรักษ์พื้นที่การเกษตร และพันธุ์พืช การผลิตเกษตรปลอดภัย (พืชผัก ปลา) และการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มที่ได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่คุณค่า สร้างคลังอาหารชุมชน ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ผลลัพธ์

1. การจ้างงาน 29 คน
  2. การพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์พันธุ์พืชมรดก การผลิตพืชปลอดภัย การเลี้ยงปลาตก และการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรเพิ่มมูลค่า รวมทั้งหมด 460 คน ในหลักสูตรการอบรมจำนวน 8 หลักสูตร เกิดนวัตกรรมชาวบ้านทั้งหมด 9 คน
  3. แปลงเกษตร 191 ไร่ เกษตรกรได้มาตรฐาน GAP จำนวน 28 คน พืชผักปลอดภัย “O” 73 ชนิด
  4. เกษตรกรจดทะเบียนกลุ่ม “วิสาหกิจชุมชนบ้านก้อกรีนฟาร์ม” ทำการผลิตผักสดปลอดภัย 11 ชนิด ข้าวเกรียบฟักทอง และกล้วยน้ำว้าดิบผง ตรา “บ้านก้อกรีนฟาร์ม” เพื่อจำหน่าย
  5. ชุมชนมีคลังอาหารชุมชนทั้งแปลงรวบรวมและอนุรักษ์พันธุ์พืชมรดก (Heirloom seed) แปลงผักสวนครัว และบ่อเลี้ยงปลา ทำให้ชุมชนมีต้นทุนแหล่งอาหารที่สามารถเสริมสร้างความอยู่ดีกินดี ทำให้เกิดความมั่นคงทางอาหารของชุมชน
  6. การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ ช่วยลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ให้ประชาชนในตำบลก้อ ไม่น้อยกว่า 3,000 บาท/คน/เดือน
  7. Community Big Data (CBD) จำนวน 204 ข้อมูล
- เทคโนโลยี/นวัตกรรม   สินค้า/ผลิตภัณฑ์   นวัตกรรมชาวบ้าน   สถานประกอบการ   เศรษฐกิจฐานราก

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- 1) ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น 15% (3,000 บาท/ครัวเรือน)
- 2) ผลผลิตเพิ่มขึ้น 50% เฉลี่ย 2 เท่าจากเดิม ต้นทุนผลิตลดลง 15% (1,500 บาท/ครัวเรือน)
- 4) การเลี้ยงปลาเพื่อเป็นอาหารกลางวันและขยายผลสู่ชุมชน
- 5) การแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรเพิ่มมูลค่าที่มีคุณภาพปลอดภัยได้ไม่น้อยกว่า 15 ครัวเรือน

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- 1) ชุมชนมีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรลง 50%
- 2) การย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปหางานทำลดลง
- 3) ลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของชนในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

- โครงการ U2T บรรจุเป้าหมายโดยปรับปรับนวัตกรรม/เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อชุมชน และความร่วมมือของชุมชน ในการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบล

ผู้รับผิดชอบ: รศ. ดร.จกานุกฤษณ์ ขนบดี
เบอร์ติดต่อ 089-6330887 สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มทร. ล้านนา
คณะทำงาน: รศ. ดร.มาลี ตั้งระเบียบ, ดร.ภัทรภรณ์ ศรีสมรรถการ, ดร.สุภาวดี แซ่ม ผศ. ดร.นิอร โฉมศรี, อ.สมเกียรติ ต้นตา, ดร.พยุภัสส์ มะโนชัย, อ.กิตติพันธ์ เพ็ญศรี นายชัยวัฒน์ พงศ์สุมาลกุล, นายเอกพงษ์ หลักแดง และเทศบาลตำบลก้อ